



A VÁROSVÉDŐ

www.avarosvedo.hu • avarosvedo@freemail.hu

A Föld Napja

a Szepes Gyula Művelődési Központban
április 22-én 12 órakor
az erdi Környezetvédő Egyesület szervezésében
AZ ÉRDI LEVENDULÁS
fotókiállítás Kapitány András képeiből
A FUNDOKLIA-VÖLGY című természetfilm bemutatója



TERRA MATER KÖR

Április 18. szombat 9 óra
Természetismereti túra a Föld Napja alkalmából
Találkozó: Ófaluban, a Minaret előtt
Április 20. hétfő 10 óra
Aszfaltrajzverseny óvodásoknak és kisiskolásoknak a művelődési központ előtt.
Jelentkezni a 365-490-es telefonszámon lehet.
Vezeti: KISS GYÖNGYI

PANASZT TESZÜNK

Érd város polgármestere sajtótájékoztatón jelentette be, hogy nagyon sok a panasz az ÉrdKom Kft.-re, amit ki fog-nak vizsgálni és lépéseket tesznek a megnyugtató megoldá-sért. Igen, én is hallom a hatodik szomszédot káromkodni fél kilenckor, hogy ez a nyomorult kukás már megint nem átalott 7 után jönni. Ki a franc kel olyan korán, amikor az embernek munkahelye sincs?.

A kukásoknak még van. Vélhetően reggel hatkor kez-denek, és sokszor látom őket este, a sötétben is. Azt is látom, hogy egy-egy szelektív gyűjtőszigetnél naponta több köbméter háztartási szemetet, szalmazsákot, autógumit, ruhát szednek össze. Biztos a város, azaz mi, adófize-tők fizetjük ezt is.

Számtalanszor írtunk már a szelektív hulladékszigetek tarthatatlan állapotáról, hiszen nemcsak ott gyűlik a szemét, az állatok és a szél pedig széthordja a közeli s távoli környékre.

Véleményünk szerint a közterületfelügyelet létszámát kellene bővíteni, akik nem kizárólag a városközpontban szabálytalanul parkoló autósokat büntetik, hanem – nagyon keményen – a szemelöket is. Ha a nap legalább 16 órájában folyamatosan járőröznének – esetleg a Polgárőrökkel valamilyen szinten együttműködve (mind-két társulatot közpénzből finanszírozzuk!) – és folyamato-san büntetnének, egy idő után szájhagyomány útján elter-jedne, hogy ebben a városban nem szeretjük a szemelö-ket. Netán még a környezetvédelmi alap is föltöltődne, amiből lehetne fákat telepíteni, vagy komposztládákat venni.

Az ÉrdKomot sem dicsérni, sem szidni nem tisztünk, végzik a munkájukat. Nekünk városlakóknak viszont jogunk lenne a tiszta környezethez. Ez úton teszünk hát panaszt a gátlástalan szemelők ellen, és kérjük a Jegyzőt, Polgármestert, és mindenkit, akit érint, *hogy tegyen hatha-tós lépéseket a megnyugtató megoldásért.*

erdi állampolgárok nem szemelő tagozata

Adóbevallása elkészítésekor kérjük, az 1%-ot ajánlja közhasznú egyesületünknek!
Illegális hulladéklerakók fölszámolására fogjuk költeni, ahogyan a tavaly kapott 110 ezer forin-tot, amit a Fundoklia takarításra fordítottunk.
Ezúton is köszönjük és kérjük, amennyiben egyetért céljainkkal, népszerűsítse egyesületünket!

Környezetvédő Egyesület Érd • Adószám: 1 8 6 9 2 3 5 4-1-13

www.avarosvedo.hu

CSELEKEDJÜNK EGYÜTT AZ ÉLŐ VILÁGÉRT!

- Legfontosabb feladatunk ebben az évben is a **Fundoklia kitakarítása**. Márciusban minden hétvégén szerveztünk takarítási akciókat.
- **Figyeljük a szelektív hulladékgyűjtő szigeteket**
- Rendezvényeken, fesztiválokon standolás: az utóbbi időben egyre több rendezvényen, fesztiválon van lehetőségünk megjelenni.
- Kiadványszerkesztés, írás: segítséget várunk kiadványaink összeállításában, megírásában.
- Segítés konkrét programokban: Évente három-öt nagyobb rendezvényünk van, olyankor bizony kevésnek bizonyulnak aktív tagjaink.
- Kiadvány terjesztés: ingyenes környezetvédelmi témájú kiadványaink terjesztésében fontos, hogy olyan emberekhez kerüljön, akiket valóban érdekel! Az is elég, ha a sulidba magaddal viszel néhány kiadványt, s ott odaadod olyan ismerőseidnek, akik szívesen olvasnának a reklámok hatásairól, a fogyasztás problémáiról vagy a szomszédainak bedobja a postaládába.

Jelentkezni: avarosvedo@freemail.hu

*Szeretettel várunk mindenkit, aki tenni szeretne
környezete rendben tartásáért!*

MINDEN HÓNAP ELSŐ SZERDÁJÁN

a Környezetvédő Egyesület elnöke várja Önöket. Ha bejelenteni valója, ötlete, javaslata van vagy ha szeretne részt venni az Egyesület munkájában keresse a kapcsolatot Egyesületünkkel minden hónap első szerdáján 16-19 óráig a Szepes Gyula Művelődési Központban.

Telefon: 06-20-320-3667

A VÁROSVÉDŐ

V. évfolyam 2. szám

Kiadó: Környezetvédő Egyesület Érd

Felelős kiadó az Egyesület elnöke

Felelős szerkesztő: Bartos Kornélia Csilla

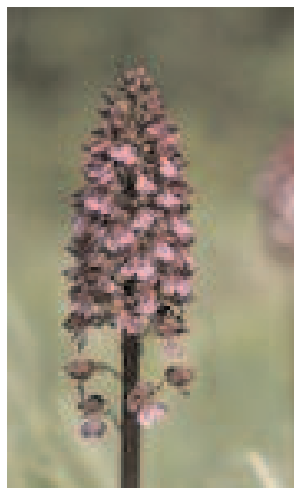
www.avarosvedo.hu

drótposta: avarosvedo@freemail.hu

Telefon: 06-30-328-2750

A Duna-Art Fotóklub és
a Környezetvédő Egyesület Érd
fotópályázatot hirdetett
**ÉRD KISTÉRSÉG REJTETT TERMÉSZETI
ÉS KULTURÁLIS ÉRTÉKEI**
címmel.

A kiállítás megnyitója és eredményhirdetés
március 19-én volt
a Szepes Gyula Művelődési Központban.



Egyesületünk
három képet
jutalmazott:
Adorján József:
Harmónia,
Boros Emese:
Bíbor kosbor
(képünk) és
Körmeny Zizi:
Érdi lenevendu-
ulás (lenti kép).



2009. ÁPRILIS 23-ÁN 17 ÓRAKOR

a Kertbarát Kör szervezésében
a lakótelepen, az enikő u. 2. szám alatti
klubövezetben

A madárbarát Magyarországért
vetítéses előadás
Előadó:

ORBÁN ZOLTÁN

**A MAGYAR MADÁRTANI ÉS TERMÉSZETVÉDELMI
EGYESÜLET munkatársa**
A belépés díjtalan!

AZ ÉV MADARAI A KÉK VÉRCSE ÉS A VETÉSI VARJÚ

A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület 1979 óta minden évben megválasztja az év madarát. A madarak kiválasztása különböző szempontok alapján történik. Ez lehet veszélyeztetettség, hirtelen állománycsökkenés vagy olyan aktív természetvédelmi beavatkozás, védelmi akció, amelyekre ebben a formában lehet felhívni a közvélemény figyelmét.

2009-ben, az eddigi évektől eltérően, egyszerre két faj: a fokozottan védett kékvércse (*Falco vespertinus*) és a védett vetési varjú (*Corvus frugileus*) lett az év madara. A két faj kiválasztását szorosan összefonódott életmódjuk indokolta, ugyanis hasonlóan a több sólyomféléhez, a kék vércse sem épít fészket, hanem vetési varjak fészkeiben kelti ki és neveli fel utódait. A hazai vetési varjú állomány elmúlt években történő túlzott gyérítése maga után vonta a kék vércse egyedszámának csökkenését, valamint fészkelési módjának változását, így a magányos költőpárok megjelenését az eddigi telepes forma helyett. Mindez a hazai kék vércse állományok fennmaradását veszélyezteti. Magyarországnak a kék vércse megmenntésében kiemelt a felelőssége, mert az európai kék vércse állomány jelentős hányada hazánkban él.

A kék vércse hazánk egyik legkisebb és legszínesebb ragadozó madara. Mérete 30 cm. Jellegzetessége hosszú szár-



nya, amely összecsupkva csaknem a fark végéig ér. A hím és a tojó színe jelentősen eltér egymástól. A hím sötét palaszürke, a szemgyűrűje, a csőre feletti viaszhártya és a lábai élénk narancssárgák, a csüdje körüli tollazat, a „gatyá” élénk vörös. A tojó háta és farka sötét alapon barna keresztsávózású, fej-tetője, tarkója rozsdavörös, homloka világos, barkója feketés. Színezetükre régebben használt elnevezéseik utalnak, például hamvas vagy sötétvércse, palavércse, vöröslábú vércse, papagájvércse. Hangja éles „kikikiki” hang. Egyik legjámborabb madarunk.

A faj a Természetvédelmi Világszövetség Vörös Listáján mérsékelten veszélyeztetett fajként szerepel. Európában sebezhető fajnak számít. Magyarországon fokozottan védett, eszmei értéke 500 000 Ft. Hazánkban 2001-ben mintegy 600-700 pár fészkel.

Elterjedési területe Kelet-Európa, valamint Ázsia Szibériától délre eső része. Elterjedésének nyugati határát a Kárpát-medencében éri el. Élőhelyeik alföldi és dombvidéki területek nagykiterjedésű füves pusztákkal, elsősorban juhok-

kal legeltetett rövidfüves legelőkkel határolt, vetési varjú kolóniák által elfoglalt, laza facsoportjai. Magyarországon elsősorban az Alföld és a Tiszántúli területek madara (pl. Hortobágy), de elszórtan a Kisalföldön, Déldunántúlon is költ.

A hazai ragadozó madarkatól eltérően nem magányos fészkelő, hanem elhagyott varjúfészkekben, telepekben költ. A fészkeket a varjúfiókák kirepülését követően foglalják el. Amennyiben nincs elegendő varjúfészek, akkor üres szarka-, örvös galamb vagy dolmányos varjú fészket foglal el vagy fa odvában költ. A május végén lerakott 3-4 tojásan a szülők 28 napig felváltva kotlanak és a fiókákat is közösen etetik. Az első fiókák július közepén, az utolsók augusztus elején repülnek ki. **Jelenleg a hazai kék vércse állománynak már kétharmada fészkel magányosan az ideális, telepekben történő fészkelés helyett! A magányos fészkelők, ellentétben a telepekben költőknel, nem tudják fészkeiket megvédeni a héják és varjak támadásaitól, ezért a fészkeik károsodik vagy elpusztul. Kimutatható, hogy a telepekben fészkelő kék vércséknel átlagosan három fióka repül ki, míg a magányos pároknál átlagosan csak kettő.**

Hasznos, elsősorban rovarfogyasztó ragadozó. Fő táplálékai a sáskák, szöcskék, tücskök, szitakötők, bogarak, egyéb apró rovarok, valamint hernyók, bábok, amelyeket repülés közben a levegőben kap el vagy a földön sétálva lábával ragad meg. A rovarokban szegény tavaszi időszakban egeret, pocot, gyíkot és ásóbékát fogyaszt. Gyakran a vadászterülete közelében lévő villanyoszlopokon ülve kutat zsákmány után vagy egy helyben lebeg (szítal). Egészen alkonyatig, gyakran kolóniákban vadászik.

Vonuló madár. A telet Afrika középső és déli területein tölti, ahova a Földközi-tenger keleti felén áthaladva jut el. Gyakran előfordul, hogy a fiatal madarak, mielőtt dél felé vonulnának, északi ill. nyugati irányban indulnak el, ezért a faj felbukkanhat Nyugat-Európa középső, ill. Közép-Európa északi részén is. Őszi vonulásuk augusztus közepén kezdődik, tavasszal pedig április végén, május elején térnek vissza.

Állományaikat elsősorban a varjútelepek megszűnése, valamint a táplálkozó- és fészkelőhelyeik megszűnése veszélyezteti. A legelők feltörése, túllegeltetése vagy felhagyását követő elgyomosodása, cserjésedése a legfontosabb táplálékot jelentő szöcskék és sáskák mennyiségének drasztikus csökkenését eredményezik, melynek következtében a kék vércsék is elhagyják az addigi fészkelőhelyeket. További veszélyforrást jelent a szabad légvezetékek tartóoszlopain szerzett áramütés, a ragadozók (héja, nyest) kártétele, a lelövés és mezőgazdasági területek környékén potenciálisan a mérgezés.

A **vetési varjú** mintegy 45 cm nagyságú, egyszínű, kékes fémfényű fekete tollazatú madár. Csőre feketés, bozontos „gatyája” a csüdig ér. Az idősebb példányok csörtöve és torka csupasz, szürkésfehér. Két alfaja ismert, a *Corvus frugileus* és a *Corvus frugileus pastinator*. Hangja változatos hangú károkozás. Életkoruk 18-19 év. Intelligens madár, amely képes hangokat, emberi beszédet utánozni.

A faj szerepel a Természetvédelmi Világszövetség Vörös Listáján. Magyarországon 2001 óta védett, eszmei értéke 10 000 Ft. A hazai állomány mintegy 25 000 párból áll.

Elterjedési területe Nyugat-Közép-és Dél-Európa, valamint Ázsia középső területe. Betelepítették Új-Zélandra is. A két alfaj elterjedési területe különbözik: a *Corvus frugileus frugileus* Európától az Altáj vidékéig, a *Corvus frugileus pastinator* az Altáj vidékétől a Csendes-óceánig honos. Élőhelyeik vízközeli, facsoportokkal tarkított mezőgazdasági területek, alföldi nyárasok és ártéri ligeterdők. Télen hómentes vidékekre, rendszerint települések közelébe húzódik be. Hazánkban az ország egész területén előfordul, de állományai megritkultak. Állandó költő madarunk.

Telepeken fészkelő, fészkelőhelyéhez ragaszkodó madár. Gallyakból készített, belülről sárral tapasztott fészket magas fákra építi. A gallyakat fákról tördeli le vagy a szomszédos, őrizetlen fészkekből lopja. Egy fán akár 50 fészek is lehet. A fészkek közeléből a ragadozó madarakat hangos káromgással zavarják el. A kotlás április közepén kezdődik, a tojások száma 4-5. A kotlás során a hím a tojó mellett pihen, a fiókák kikelése után pedig a torokzacskójából eteti a tojót és a kicsiket. Mivel a tojó az első tojás lerakása után azonnal kotlani kezd, a fiókák eltérő korúak és különböző nagyságúak. Kirepülésük május elején és közepén történik. Léteznek úgynevezett egyes vetési varjú telepek is, amikor vörös vércse, szarka, Dél-Kelet Európa vizes élőhelyein pedig kormorán, batla és gémfélék költenek egy telepben a vetési varjúval.

A vetési varjú csapatokban jár táplálék után. Elsősorban állati, kisebb mértékben növényi eredetű táplálékot fogyaszt. Fő táplálékát talajlakó rovarok lárvái jelentik, melyek talajművelés során kerülnek a felszínre, de elfogyasztja a kifejlett rovarokat is, így például a szöcskéket, sáskákat, cserebogarat, valamint a rágcsálók közül a mezei pockot, mezei egeret. Növényi táplálékra elsősorban télen kényszerül, amikor parkokba, ligetekbe, felhagyott gyümölcsösökbe, kiskertekbe behúzódva diót, mandulát, törökmogyorót, a komposztban található háztartási hulladékot fogyasztja vagy a határban kószálva a friss vetést csipkedti. Fontos kiemelni, hogy jelentős kárt a vetésben elsősorban azokon a területeken okoz, ahol az erős vegyszerezés miatt legfontosabb természetes táplálékai, a rovarok és rágcsálók, eltűntek és a madár táplálékváltásra kényszerült. **A vetési varjú természetes körülmények között tehát nem mezőgazdasági kártevő, hanem a kártékony rovarok és rágcsálók fogyasztásával a gazdálkodóknak hasznos hajtó madár.**

Magyarországon a XX. közepétől kezdődő nagytablás, intenzív mezőgazdálkodás eredményezte a fentebb említett növényi táplálék (energiadús magvak, zsege növényi részek) fogyasztására való átállást, ezért a vetési varjút mezőgazdasági kártevőnek kiáltották ki. 1971-től az ország egész területén vadászható lett. Mivel a "hagyományos" gyérítési módok, a vadászat és a mérgezés nem volt elég eredményes, 1981-től egy nagyon hatékony, ún. F1-es eljárást vezettek be, melynek során a varjufélékre különösen erősen ható mérget keverték tyúktojás csatlakokba. A módszert 15 éven át alkalmazták tavaszi időszakban, melynek során az egyedszám az első három év alatt a felére esett vissza. Ennek következménye, hogy **az egykori 250-300 000 párról álló hazai állomány jelenleg mindössze 25 000 párból áll, amely az 1980. évi állomány maximum egytizede!**

A télen tapasztalt nagy varjúcsapatok megjelenése megtevesztő. Az ősz végén – általában október 14-e és 17-e között -

felbukkanó nagy, többzres madárrajok legnagyobb hányada csak téli vendég, melyek a tőlünk északkeletre fekvő, kiterjedt orosz és ukrán síkságok zord tele elől "menekülve" érkeznek Közép-és Nyugat-Európába és tavasz végével visszatérnek eredeti hazájukba.

A nagy varjúirtások időszakában senki nem gondolt arra, hogy a hirtelen történő, tömeges pusztítás a természetben évezredek alatt kialakult együttélési formákat, táplálékhálózatokat boríthat fel, így akár más, jelen esetben az eleve ritka kék vércse egyedszámának csökkenését is eredményezheti. A két faj egyedszámának növelése érdekében természetvédelmi programok indultak.



A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület célja, hogy mielőbb visszaállítsa a 2000 pár körüli kék vércse állományt, ezért a kék vércse védelmi program keretében kitűzött legfontosabb feladatai közé tartozik a fészkelőtelepek és az ezek körüli gyepek védetté nyilvánítása jogi háttérrel megerősítve; a gyakorlati védelem megvalósítása (műfészkek, fészkek őrzés, légyvetékek tartóoszlopainak szigetelése, magántulajdonba került kék vércse és vetési varjú telepeket őrző erdőfoltok felvásárlása stb.); az ország valamennyi madárkolóniájának felmérése mindkét faj esetében és ezek monitorozása; széleskörű propaganda, elsősorban a varjútelepek megőrzése érdekében; valamint együttműködés kialakítása az illetékes természetvédelmi hatóságokkal, helyi önkormányzatokkal, gazdálkodókkal, földtulajdonosokkal, vadászokkal és oktatási intézményekkel.

A Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatósága irányításával - romániai szervezetek csatlakozásával - komplex védelmi (LIFE) program indult 2006-ban a magyar és a nyugat-romániai kék vércse állomány növelése és hosszútávú fenntartása érdekében. Ennek során költőhelyek növelését célzó tevékenységek (műfészkek kihelyezése, facsoportok felújítása, telepítése); élőhelyhasználat- és táplálékvizsgálattal kapcsolatos tevékenységek; valamint elhullást csökkentő tevékenységek (vezetékek szigetelése, sebességkorlátozó közúti táblák kihelyezése) elvégzésére kerül sor.

Bizzunk benne, hogy a közös erőfeszítések eredményeképpen a kék vércse és a vetési varjú hazai állományainak nemcsak hosszútávú megőrzése sikerül, hanem gyarapítása is.

dr. Kállayné dr. Szerényi Júlia

Beszámoló Egyesületünk 2008-as tevékenységéről



Az érdi Környezetvédő Egyesület 2008-ban második alkalommal kapott lehetőséget Érd város önkormányzatától, pályázat útján, hogy megszervezze a megújuló energiákat népszerűsítő, kétnapos rendezvényét, 2008. szeptember 28-29-én.

- Az első nap a környezettudatosság jegyében telt, Segesdi János alpolgármester megnyitója után sörkollektor építés folyt a Sörkollektoros (sorkollektor.hu) internetes közösség részvételével. A fémdobozokból megépített napkollektort tombolán ki is sorsoltuk.
- A nap folyamán bemutatókat, előadásokat tartottak az energia hasznosítási módokról.
- A gyermekek öko-játékházban tölthették hasznosan és játékosan az időt. A játékokat az Egyesület, illetve a HUMUSZ biztosította.
- A Duna-Art Fotóklub Érd természeti értékei című kiállításának képeiben is lehetett gyönyörködni.



- A második nap iskolásokat látott vendégül az Egyesület. Tíz érdi és egy törökbálinti osztály egy órát játszott, egy órán át pedig a Csodák Palotája fizikai kísérleteket játékos formában bemutató előadásait élvezte.

A Környezetvédelmi Minisztérium Tiszta Magyarország programjában a helyi önkormányzat (800 eFt-os önérejevel) 4,6 millió Ft-ot nyertünk a Fundoklia-völgy (természetvédel-

mi terület kitarakítására és térfelügyelő rendszerrel való felszerelésére. A 2008-as év igazából ennek jegyében telt. A sajátos természetvédelmi viszonyok miatt csak októberben (de akkor minden szombaton) tudunk lakossági szemétyűjtő akciókat szervezni, egyebekben pedig a Corvinus Egyetem tájépítészeti hallgatói, illetve dr. Szerényi Gábor zoológus-középiskolai tanár és diákjai valamint dr. Kállayné dr. Szerényi Júlia botanikus és az Egyesület szűkebb köre tisztította a völgyet, olyan kíméletesen, hogy ne sérüljön a növényzet.

Állandó programjaink:

- honlapunkat (www.avarosvedo) folyamatosan frissítjük
- kiadjuk újságunkat A Városvédő címen
- részt veszünk fotópályázatokon
- filmet készítünk az ÉrdTv-vel közösen a természeti értékekről a négy évszakban (az első, a Beliczay-szigetről már a honlapunkon van), a többi (Fundoklia-völgy, Czabay-kert, Kakukk-hegy) készül.
- részt veszünk standdal, szórólapokkal, Ökojátésházzal a városi rendezvényeken: majális, Mezőföldi vásár, gyermeknap, kilométeres utcabál, stb.
- a természetvédelmi napokat valamilyen formában megtartjuk (Víz Világnapja, Föld Napja, Madarak és Fák Napja, Állatok Világnapja)
- minden hónap első szerdáján ügyeletet tartunk a művelődési házban
- a város Közgyűlésének Környezetvédelmi bizottságában külső tagunk van, szavazati joggal
- együttműködünk a város önkormányzatával, rendőrségével, polgárőrségével, közterületfelügyeletével, illetve civil szervezetekkel

(Következő számunkban a pénzügyi mérleget közöljük.)



A KÖRNYEZETVÉDELEM HÍREI MAGYARORSZÁGRÓL

ELKÉSZÜLT MAGYARORSZÁG TERMÉSZETES NÖVÉNYZETI ÖRÖKSÉGÉNEK LETÁRA

Az MTA Ökológiai és Botanikai Kutató Intézetének kutatói elkészítették Magyarország természetes növényzeti örökségének első tudományos igényű leltárát. Ennek segítségével bárki megismerkedhet szülőhelyének, lakóhelyének, kirándulóhelyének természetes növényzetével, de egyben átfogó országos adatokat is kaphat arról, hogy milyen állapotban van Magyarország természetes növényzete. A szakemberek egy új, tájökológiai szemléletű vegetáció- térképezési módszertant dolgoztak ki, melynek során 35 hektáros hatszög-rácsban 17féle vegetációs, tájökológiai tulajdonságot dokumentáltak. A térképezés során 199 szakember 7000 terepnap alatt az ország 86 természetközeli vegetációtípusáról csaknem 300 ezer hatszögben gyűjtött adatokat. A kutatók felbecsülték a növényzet regenerációs képességét, valamint az éghajlatváltozással szembeni alkalmazkodóképességét is.

KÉTEZER KILOMÉTERT REPÜLT EGY BARANYAI RIGÓ



Spanyolországban bukkant föl nemrégiben egy Baranyában meggyűrűzött énekes rigó. A Magyar Madártani Egyesület szerint a rigót a Sumonyi Madárvonulás-kutató Állomáson jelölték meg, majd nemrégiben 1921 kilométerrel távolabb, a spanyolországi Guadamurban észlelték felbukkanását. Szakemberek szerint igen ritkán fordul elő, hogy ekkora távolságot tegyen meg egy énekesmadár, a baranyai rigó két hónap alatt jutott el Spanyolországig. A Sumonyban eddig meggyűrűzött több mint ezer rigóból egyetlen eggyel sem találkoztak még külföldön.

HETVEN MILLIÓ HEKTÁR ERDŐT VESZITETT A FÖLD

Több mint hetven millió hektár erdőt veszített a Föld 1990 és 2005 között – állítja az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete, a FAO egyik jelentésében. A világ erdeinek állapotával foglalkozó jelentés szerint az erdőirtás legnagyobb részben Dél-Amerikában, Afrikában és a karibi térségben zajlott az időszakban. A FAO szerint valószínűtlen, hogy az erdőpusztulás a fejlődő országokban csök-

kenne a közeljövőben, mert a magas élelmiszer- és energiaárak miatt a fairtás alternatívát jelent. A fa és a faipari termékek iránti kereslet várhatóan nő a népesség és a jövedelmek növekedésével az ázsiai és csendes-óceáni térségben. Latin-Amerikában 1990 és 2005 között 64 millió hektár erdő tűnt el, a világ teljes erdőkészletének 7 százaléka. Afrikában ugyanezen idő alatt 8 millió hektár erdőt pusztítottak ki.

Koppenhága lehet a világ első szén-dioxid-semleges fővárosa

A dán főváros tervei szerint 2015-ig 20 százalékkal fogják csökkenteni a szén-dioxid-kibocsátást, 2025-re pedig a megújuló energiaforrások növekvő használatának köszönhetően teljesen szén-dioxid-semleges területté válnak. Mivel majdnem lehetetlen vállalkozást jelent a teljes szén-dioxid-kibocsátás felszámolása, ezért a szén-dioxid-semlegesség jegyében a város úgy igyekszik csökkenteni a kibocsátást, hogy a kiotói előírásoknak megfelelő beruházásokat támogató, amelyek mindenfelé a szennyezés mértékét hivatottak csökkenteni. Koppenhága szén-dioxid-semleges tervezetében ötven olyan konkrét kezdeményezés szerepel, mint például a város elektromos ellátásnak szélenergiával való biztosítása vagy az elektromos árammal, illetve hidrogénnel hajtott autók bevezetése.

Vevőneves csokik, kevesebb szemét

Negyven százalékkal csökkent a szemetelés egy brit városkában annak köszönhetően, hogy a boltos ráírja a csokikra, krumpliszirmokra, üdítőitalokra a vevők nevét, így kideríthető, hogy ki szemetelt. Az 52 éves hölgy egyelőre csak gyerekekkel csinálja ezt, de a sikeren felbuzdulva kiterjeszti akcióját felnőttekre is, ha elkezdenek szemetelni. A boltos eltüntethetetlen tintát használ, és a rásatírozás sem fedi el a vétkes nevét. Ráadásul nagyobb munka, mint kidobni a szeméttartóba a hulladékot. Aki mégis szemetel, azt átmenetileg kitiltja üzletéből Yvonne Froud – adta hírül a Daily Mirror című brit lap.



FELHÍVÁS A „FUNDOKLIA-TANÖSVÉNY” LOGÓJÁNAK TERVEZÉSÉRE

Az Érdi Környezetvédő Egyesület pályázatot hirdet a helyi védettség alatt álló érdi Fundoklia-völgy területén kialakításra kerülő, a völgy természeti és régészeti értékeit bemutató Fundoklia-tanösvény logójának tervezésére.

A pályázatra olyan kézi vagy számítógépes technikával készített ábrákat várunk, amelyek egyszerű formában reprezentálják a völgyet és értékeit.

A pályázatok leadási határideje 2009. május 4.

A pályázatokat a avarosvedo@freemail.hu címre kell leadni, a levélben szerepeljen a pályázó neve, elérhetősége, valamint "Fundoklia-logó pályázat".

A pályázatokat szakmai zsűri bírálja el.

A győztes logó tervezője 20 000 Ft értékű jutalomban részesül.

Az ünnepélyes eredményhirdetésre 2009. május 10-én, a Szepes Gyula Művelődési Központban kerül sor.

A logó tervezését rövid, a Fundoklia-völgy értékeinek, jelentőségének rövid összefoglalója segíti, amely megkérhető a avarosvedo@freemail.hu címen

További információ:

30-3282750

www.avarosvedo.hu

A logó tervezését az alábbi rövid, a Fundoklia-völgy értékeinek, jelentőségének rövid összefoglalója segíti:

Az északnyugat-délkelet irányú Fundoklia völgy az Érd-Tétényi-fennsík szarmata mészkőből felépülő nyugati részén fekszik. Közel 3 km hosszú, 10-30 méter mély, karsztos szárazvölgy. Területét kettészeli az M7-es autópálya.

A völgyet teljes hosszában helyi természetvédelmi határvonal oltalmazza. Az ősember vadásztelepének maradványait őrző M7-től északra eső szakasza régészeti védelem alatt is áll, a természeti értékekben gazdag délre eső része egyben európai jelentőségű NATURA 2000-es terület.

A Fundoklia-völgy alapköze fiatal korú, úgynevezett szarmata mészkő, amelynek hazánkban itt van az egyik legnagyobb kiterjedésű, felszínre is bújó előfordulása. Igen változatos megjelenésű; porló felszínnek, kőfolyások, meredek letörések, lépcsők, és az csak idősebb mészkőformákra jellemző, nagy kiterjedésű, sík platók egyaránt megjelennek.

A völgy északnyugati vége világhírű ősemberi vadásztelepet rejt, ahonnan több mint ötvenezer állati csontmaradvány, köztük barlangi medve, barlangi oroszlán, gyapjas orrszarvú, mamut csontok, valamint nagyszámú, a vadászszákmány feldolgozását lehetővé tevő szerszám került elő. Ezek fő nyersanyaga a görgetett kavicsból származó kvarcit, amely egyértelműen bizonyítja, hogy az érdi ősember a Kárpát-medencében egyedülálló módon a délkelet-európai, úgynevezett „charantien” kultúra képviselője volt. További különlegesség, hogy a völgytekők aljáról tűzhelynyomok is előkerültek.

A terület természeti értékekben is kiemelkedően gazdag, ahonnan 316 növényfaj került elő, a hazai növényvilág közel 15 %-a! Közülük fokozottan védett két faj, a magyar gurgolya

és a Szent István-szegfű. Mivel ezek a növények csak a dolomit kőzetre jellemzőek, ezért itteni előfordulásuk különösen jelentős. További 33 védett faj előfordulásáról tudunk, közülük nagy állományokban él a csinos- és a délvidéki árvalányhaj, gyakori a tavaszi hérics, és értékes ritkaság a turbánliliom. Változatos élőlényegyüttesek jellemzők, így a völgyfenéken gyertyános tölgyes maradvány, a lejtő oldalain és a tetőn elszórtan molyhostölgyes bokorerdők, valamint változatos cserjések és sokféle gyeptípus: lejtősztyepek, különleges élőhelyigényű sziklagyepek és löszgyep foltok.

Az állatvilág is gazdag. Él itt a fokozottan védett pannon gyík, és a színompás tollú gyugyalag. Nevezetes gerinctelenek a védett sisakos sáska, a fűrészes lábú szöcske és a fecskefarkú pillangó. A gerincesek közül a sokféle énekesmadár előfordulása jelentős.

A közel sík fennsíkba bevágódó, kanyargó völgy egyedülálló tájképi érték. A fennsíkról Érd dél-és délkeleti panorámája tárul elénk, valamint tiszta időben a Pázmánd-verebi dombvidék és a Velenci-hegység is szabad szemmel látható. A szomszédos érdi, tárnoki és sóskúti hasonló élőhelyek fokozatos beépítése következtében az érdi Fundoklia-völgy az egyik utolsó, jelentős kiterjedésű mentsvéra a fennsík élővilágának.



Eddig már sokan jelentkeztek e-mailban, kérdéseiket megpróbálom itt összefoglalni és válaszolni, hátha okulásul szolgál a további jelentkezőknek.

- a logót szeretnénk majdan használni levélpapíron, újságban, honlapon, vagy akár több méteres molinón,
 - színesben éppúgy el lehet készíteni, mint fekete fehérben,
 - bármilyen formátumban küldhetik(jpg, tif, pdf) – az átalakítást megoldjuk,
 - 20.000 Ft-ot pénzben csak akkor tudunk adni, ha számlát kapunk róla, ha a nyertes nem tud számlát adni, vásárlási utalványt kap,
 - azzal, hogy elküldi a logótervet a címünkre, a pályázó átadja a szerzői jogokat – a nevét természetesen nem fogjuk a logóval együtt feltüntetni a különböző használatkor,
 - kizárólag e-mailban fogadunk el pályamunkát,
 - a zsűri tagjai: dr. Szerényi Gábor biológia tanár, zoológus, Ispány Judit környezetvédelmi szakmérnök, dr. Kállayné dr. Szerényi Júlia botanikus, Halász Antal biológus, Bartos Kornélia az Egyesület elnöke.
- Sok sikert!

Sirius Állat – és Természetvédelmi Közhasznú Alapítvány
 Telefon: 06 30 276-6071 (Böjtös Andrea) • 06 30 910-6987 (Böjtös Éva)
 Email: siriusmail@freemail.hu • Bankszámlaszám: • 10403136-49534949-49521015



**SZENNYVÍZSZIPPANTÁS
 DUGULÁSELHÁRÍTÁS,
 CSATORNATISZTÍTÁS NAGYNY-
 OMÁSÚ
 WOMA AUTÓVAL.
 FÜLÖP SÁNDOR VÁRJA
 MEGRENDELÉSEIKET!
 Telefon: 23-377-062,
 06-20-9368-062**

**HAGYOMÁNY, KÉZMŰVESSÉG, NÉP-
 MŰVÉSZET**

*Egyedi kerámiák igényes kivitelben,
 nagy választékban a készítőtől.*
 SZŰCS LÁSZLÓNÉ keramikus
 2030 Érd, Fürdő utca 32.
 Telefon, fax: 06-23-374748



www.avarosvedo.hu

MÉRLEGKÉPES KÖNYVELŐ

TELEFON: 06-20-572-0945

Dr. Szegedi László állatorvos

Rendelő: Érd, Orchidea u. 6. Telefon: 375-879

Rendelési idő:

Hétfő, kedd, szerda, péntek: de. 8-10, du. 15-18-ig

Csütörtök: de. 8-10-ig

**www.erd.hu • www.erdilap.hu •
www.erdiujsag.hu • www.szepesmk.hu •
www.erdtv.hu • www.erdcenter.hu**